

26.
BASKI

EY İNSAN

YÂSÎN SÛRESİ

KUR'ÂN-I KERİM ÇALIŞMALARI SERİSİ

Derleyen

CEMÂLNUR SARGUT

NI
NEFES

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	19
YAYINCI ÖNSÖZÜ	21
YÂ-SÎN SÛRESİ	23
1. ÂYET	25
“Yâ-Sîn”	
2. ÂYET	45
Hikmet dolu Kur’an hakkı için, “Ve’l-Kur’âni’l-hakîm”	
3. ÂYET	59
Sen şüphesiz peygamberlerdensin. “İnneke le mine’l-mürselîn”	
4. ÂYET	63
Doğru yol üzerindesin. “Alâ sırâtın müstakîm”	
5. ÂYET	70
(Bu Kur’an) üstün ve çok merhametli Allah tarafından indirilmiştir, “Tenzîle’l-Azîzi’r-Rahîm”	
6. ÂYET	76
Ataları uyarılmamış, bu yüzden kendileri de gaffet içinde kalmış bir toplumu uyarman için indirilmiştir. “Li tünzira kavmen mâ ünzira âbâühüm fehüm gâfilûn”	

7. ÂYET 76

Andolsun ki onların çoğu gaffetlerinin cezâsını hak etmişlerdir. Çünkü onlar îman etmiyorlar.

“Lekad hakkal kavlü alâ ekserihim fehüm lâ yû'minûn”

8. ÂYET 85

Biz, onların boyunlarına halkalar geçirdik. O halkalar çenelere kadar dayanmaktadır. Bu yüzden kafaları yukarı kalkıktır.

“İnnâ ce'alnâ fi a'nâkihîm ağılâlen fe hiye ile'l-ekânî fe hüm mukmehûn”

9. ÂYET 85

Önlerinden bir set ve arkalarından bir set çektik de onları kapattık, artık göremezler.

“Ve ce'alnâ min beyni eydihîm sedden ve min halfihîm sedden fe ağşeynâhüm fe hüm lâ yübsırûn”

10. ÂYET 95

Onları uyarsan da uyarmasan da onlar için birdir, inanmazlar.

“Ve sevâün aleyhim e enzertehüm em lem tünzirhüm lâ yû'minûn”

11. ÂYET 99

Sen ancak zikre (Kur'ân'a) uyan ve görmeden Rahmân'dan korkan kimseyi uyurabilirsin. İşte böylesini, bir mağfiret ve güzel bir mükâfatla müjdele.

“İnnemâ tünzirü menittebeazzikre ve haşiyerrahmâne bi'l-ğaybi febeşşirhü bimağfiretin ve ecrin kerîm”

12. ÂYET 113

Şüphesiz ölüleri ancak biz diriltiriz. Onların yaptıkları her işi, bıraktıkları her izi yazarız. Biz, her şeyi apaçık bir kitapta (levh-i mahfuz'da) sayıp yazmışızdır.

“İnnâ nahnü nuhyil mevtâ ve nektübü mâ kaddemû ve âsârehüm ve külle şey'in ahsaynâhü fi imâmin mübîn”

13. ÂYET 120

Onlara, şu şehir halkını misal getir: Hani onlara elçiler gelmişti.

“Vadrib lehüm meselen eshâbe'l-karyeti iz cæhe'l-mürselûn”

14. ÂYET 120

İşte o zaman biz, onlara iki elçi göndermiştik. Onları yalanladılar. Bunun üzerine üçüncü bir elçi gönderdik. Onlar: Biz size gönderilmiş Allah elçileriyiz! dediler.

“İz erselnâ ileyhimüsneyni fekezzebûhü mâ fe‘azzezâ bisâlisin fe kâlû innâ ileyküm mürselûn”

15. ÂYET 127

Elçilere dediler ki: Siz de ancak bizim gibi birer insansınız. Rahmân, herhangi bir şey indirmedir. Siz ancak yalan söylüyorsunuz.

“Kâlû mâ entüm illâ beşerun mislünâ ve mâ enzele’r-Rahmânü min şey’in in entüm illâ tezkibûn”

16. ÂYET 137

(Elçiler) dediler ki: Rabbimiz biliyor; biz gerçekten size gönderilmiş elçileriz.

“Kâlû rabbünâ yâ‘lemü innâ ileyküm le murselûn”

17. ÂYET 137

“Bizim vazifemiz, açık bir şekilde Allah’ın buyruklarını size tebliğ etmekten başka bir şey değildir” dediler.

“Ve mâ aleynâ ille’l-belâğu’l-mübîn”

18. ÂYET 143

(Bunun üzerine onlar:) Doğrusu siz bize uğursuz geldiniz. Eğer bu işten vazgeçmezseniz, andolsun sizi taşlarız. Ve bizden size mutlaka fenâ bir kötülük dokunur, dediler.

“Kâlû innâ tetayyernâ bi küm le in lem tentehû lenercümennüküm ve leyemessenneküm minnâ azâbün elim”

19. ÂYET 143

Elçiler şöyle cevap verdi: Sizin uğursuzluğunuz sizinle beraberdir. Size nasihat ediliyorsa bu uğursuzluk mudur? Bilakis, siz aşırı giden bir milletsiniz

“Kâlû tâirukum meaküm ein zükkirtüm bel entüm kavmün musrifün”

20. ÂYET 148
Derken şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi. “Ey kavmim! dedi, bu elçilere uyunuz.
“Ve câe min aksa’l-medîneti raculün yes’â kâle yâ kavmi’t-tebiu’l-mürselîn”
21. ÂYET 152
“Sizden herhangi bir ücret istemeyen bu kimselere tâbi olun, çünkü onlar hidâyete ermiş kimselerdir
“İttebiû men lâ yes’elüküm ecran ve hüm mühtedûn”
22. ÂYET 157
“Bana ne olmuş ki, beni yaratana ibâdet etmeyecekmişim! Halbuki, hepiniz O’na döndürüleceksiniz.”
“Ve mâliye lâ a’büdüllezî fetarenî ve ileyhi türceûn”
23. ÂYET 160
“O’ndan başka tanrılar mı edineyim? O çok esirgeyici Allah, eğer bana bir zarar dilerse onların (*putların*) şefâati bana hiçbir fayda vermez, beni kurtaramazlar.”
“E ettehzü min dünühî âlihетен in yüridni’r-Rahmânü bidurrin lâ tuğni annî şefâatühüm şey’en ve lâ yünkızûn”
24. ÂYET 160
“İşte o zaman ben apaçık bir sapıklığın içine gömülmüş olurum.”
“İnnî izen leftî dalâlin mübîn”
25. ÂYET 167
“Şüphesiz ben, Rabbinize inandım, beni dinleyin.”
“İnnî âmentü birabbiküm fesme’ûn”
26. ÂYET 170
Ona: Cennete gir” denilince. “Keşke, dedi, kavmim bilseydi!”
“Kile’ dhuli’l-cennete kâle yâ leyte kavmi’ ya’lemûn.”
27. ÂYET 173
“Rabbimin beni bağışladığını ve beni ikrama mazhar olanlardan kıldığını...”
“Bi mâ gafera lî rabbî ve cealenî mine’l-mükramîn”

28. ÂYET 177

Biz ondan sonra, onun milletini helâk etmek için üzerlerine gökten herhangi bir ordu indirmedik ve indirecek de değildik.

*“Ve mâ enzelnâ alâ kavmihi min ba’dihi min cündin
mine’s-semâi ve mâ künnâ münzilîn”*

29. ÂYET 177

O (*onları helâk eden*) korkunç sesten başka bir şey değildi. Birdenbire sönuverdiler.

“În kânet illâ sayhaten vâhideten fe izâ hüm hâmidûn”

30. ÂYET 178

Ne yazık şu kullara! Onlara bir peygamber gelmeyeğörsün, ille de onunla alay etmeye kalkışılar.

“Yâ hasreten ale’l-’ibâdi ma ye’tihim min rasûlin illâ kânû bihi yestehziûn”

31. ÂYET 186

Müşrikler görmüyorlar mı ki, onlardan önce nice kavimler helâk ettik. Onlar tekrar dönüp de bunlara gelmezler

“Elem yerav kem ehleknâ kablehüm min’el-kurûni ennehüm ileyhim lâ yerciûn”

32. ÂYET 191

Elbette onların hepsi (*kıyâmet gününde*) karşımızda hazır bulunacaklar.

“Ve in küllün lemmâ cemûin ledeynâ muhdarûn”

33. ÂYET 195

(*Bu hususta*) ölü toprak onlar için mühim bir delildir. Biz ona yağmurla hayat verdik ve ondan dâne çıkardık. İşte onlar bundan yerler.

*“Ve âyetün lehümü’l-ardu’l-meytetü ahyeynâhâ ve abracnâ
minhâ habben fe minhü ye’külûn”*

34. ÂYET 202

Biz, yeryüzünde nice nice hurma bahçeleri, üzüm bağları yarattık ve oralarda birçok pınarlar fışkırttık.

*“Ve cé’alnâ fihâ cennâtin min nahilin ve a’nâbin ve feccernâ fihâ mine’l-
‘uyûn”*

35. ÂYET 212

Tâ ki, onların meyvelerinden ve elleriyle bunlardan imal ettiklerinden yesinler. Hâlâ şükretmeyecekler mi?

“Liye’küülû min semerihî ve mâ ‘amilethü eydihim efelâ yeşkürûn”

36. ÂYET 217

Yerin bitirdiklerinden, insanların kendilerinden ve henüz mahiyetini bilmedikleri şeylerden bütün çiftleri yaratan Allah’ı tesbih ve takdis ederim. *“Sübhân ellezî halaka’l-ezvâce küllehâ min mâ tünbitü’l-ardu ve min enfüsibim ve min mâ lâ ya’lemûn”*

37. ÂYET 233

Gece de onlar için bir ibret alâmetidir. Biz ondan gündüzü sıyrıp çekeriz de onlar karanlıklara gömülürler

“Ve âyetün lehümü’l-leylü neslahu minhü’n-nehâre fe izâhüm muzlimûn”

38. ÂYET 247

Güneş, kendisi için belirlenen yerde akar (*döner*). İşte bu, azîz ve alîm olan Allah’ın takdiridir.

“Veş-şemsü tecrî li müstekarrin lehâ zâlike takdîrû’l-‘azîzi’l-‘alîm”

39. ÂYET 254

Ay için de birtakım menziller (*yörüngeler*) tâyin ettik. Nihayet o, eğri hurma dalı gibi (*hilâl*) olur da geri döner.

“Ve’l-kamera kaddernâhü menâzile hattâ âde ke’l-‘urcûni’l-kadîm”

40. ÂYET 264

Ne güneş aya yetişebilir, ne de gece gündüzü geçebilir. Her biri bir yörüngede yüzerler.

“Leş-şemsü yenbağî lehâ entüdrîke’l-kamera ve le’l-leylü sâbiku’n-nehâri ve küllün fi felekin yesbehûn”

41. ÂYET 269

Onlar için bir âyet de: Zürriyetlerini (*nesiller, soylar*) “fülki’l-meşhûn’da” (*dolu gemi*) taşımamızdır.

“Ve âyetün lehüm ennâ hamelnâ zürriyetehum fi’l-fülki’l-meşhûn”

42. ÂYET 274
 Ve kendilerine o misilden binecekleri şeyler yaratmamızdır.
 “*Ve halaknâ lehüm min mislibî mâ yerkebûn*”
43. ÂYET 281
 Dilersek onları garkederiz (*batma*); o vakit onlara ne feryatçı
 (*yardım isteyen*) vardır, ne de onlar kurtarılırlar.
 “*Ve in neşe’ nuğrihüm felâ sariha lehüm ve lâ hüm yünkazûn*”
44. ÂYET 288
 Ancak bizden bir rahmet, bir zamana kadar yaşatmak için başka.
 “*İllâ rahmeten minnâ ve metâan ilâhîn*”
45. ÂYET 292
 Onlara: “Önünüzdekilerden, arkanızdakilerden korunun,
 rahmete şâyân olabilirsiniz.” denildiğinde
 “*Ve izâ kile lehümü’ t-tekû mâ beyne eydiküm ve mâ halfeküm le’alleküm türhamûn*”
46. ÂYET 299
 Kendilerine rablarının âyetlerinden herhangi bir âyet de gelse mutlaka yüz
 çevirirler.
 “*Ve mâ te’tihim min âyetin min âyâti rabbihim illâ kânû anhá mu’ridîn*”
47. ÂYET 304
 Onlara: “Allah’ın size merzûk (*rızıklanmış*) kıldığı şeylerden hayra
 sarfedin.” denildiğinde, küfredenler inananlara: “Biz o kişiye yedirmeyiz,
 ona Allah dilese yiyeceğini verirdi, siz açık bir dalâl içinde değil de
 nesiniz?” derler
 “*Ve izâ kile lehüm enfikû minmâ razakakümü’llâhu kâlellezîne keferû lillezîne âmenû enut’imu men lev yeşâullâhü at’amehu in entüm illâ fi dalâlin mübîn*”
48. ÂYET 309
 Siz doğru iseniz bu tehdit ne zaman (*ne zaman bu vaad*,
doğru iseniz) derler.
 “*Ve yekûlûne metâ hâze’l-va’dü in küntüm sâdikîn*”

49. ÂYET 312
Başka değil, bir tek sayhaya (*yüksek sesle bağırma, haykırma*) bakıyorlar, onlar çekişip dururken yakalayiverir.
“Mâ yenzurûne illâ sayhaten vâhideten te’huzühüm ve hüm yahıssımûn”
50. ÂYET315
O zaman bir tavsiyeye muktedir olamazlar. Ailelerine de dönecek değildir.
“Felâ yestetî’ûne tavsıyeten ve lâ ilâ ehlıhim yerci’ûn”
51. ÂYET315
Sûr’a üfürülmüştür, bir de ne baksınlar kabirlerinden Rablerine doğru akın ediyorlar.
“Ve nüfıha fı’s-sûri fe izâhüm mine’l-ecdâsi ilâ rabbihim yensilûn”
52. ÂYET 330
Eyvah! Bizi uyuduğumuz yerden kim kaldırdı? Bu Rahmân’ın vaadettiği gönderilen resûller işte doğru imiş, derler.
“kâlû yâ veylenâ men be’asenâ min merkadinâ bâzâ mâ vâ’ade’r-rahmânü ve sadeka’l-mürselûn”
53. ÂYET 330
Başka değil, bir tek sayha olmuş ve onların hepsi derhal ihzâren huzurumuza getirilivermiştir.
“În kânet illâ sayhaten vâhideten fe izâhüm cemî’un ledeynâ muhdarûn”
54. ÂYET 334
Artık bugün hiç kimseye zerrece zulmedilmez. Ancak yaptıklarınızın cezasını çekeceksiniz.
“Fe’l-yevme lâ tuzlemü nefsun şey’en ve lâ tüczevne illâ mâ küntüm ta’melûn”
55. ÂYET 339
Cennet ehli bugün ŞUGL (*meşgûliyet*) içinde zevk etmektedirler.
“Înne ashâbe’l-cenneti’l-yevme fı şuşûlin fâkihûn”
56. ÂYET 339
Kendileri ve zevceleri erikeler üzerine kurulmuşlardır.
“Hüm ve ezvacühüm fı zilâlin ale’l-erâiki müttekiûn”

57. ÂYET.....340
Orada onlara bir meyve var, hem onlara orada ne iddia (*arzu*) ederlerse var.
“Lehüm fîhâ fâkîhetün ve lehüm mâ yeddeün”
58. ÂYET 353
Rahîm Rabdan bir kelâm, bir selâm.
“Selâmün kavlen min Rabbi’r-Rahîm”
59. ÂYET 363
Ey günahkârlar! Bugün siz ayrılın (*veya, ey mücrimler!*
Haydi bugün bu nimetli tablodan ayrılın)
“Ve’mâtâzü’l-yevme eyyübe’l-mücrimün”
60. ÂYET 370
Ey Âdemoğulları! Size and vermedim mi? “Şeytana kulluk etmeyin o size apaçık bir düşman” diye. *“E lem a’hed ileyküm yâ benî âdeme en lâ ta’büdü’ş-şeytâne innehû leküm adüvvün mübîn”*
61. ÂYET 370
Ve bana kulluk edin, doğru yol budur diye.
“Ve eni ‘büdüni hâzâ sırâtun müstakîm”
62. ÂYET 401
Gerçek bu iken Celâlim hakkı için o, içinizden bir çok cibilliyetleri baştan çıkardı. O vakit sizin aklınız yok mu idi?
“Ve lekad edalle minküm cibillen kesîra, e fe lem tekûnû ta’kılûn”
63. ÂYET 408
Vaad olunup durduğunuz işte o cehennem,
“Hâzibî cehennemü’l-letî küntüm tûadûn”
64. ÂYET.....408
(Dünyada) Küfrettiğiniz için bugün yaslanın ona bakalım.
“Islevhe’l-yevme bimâ küntüm tekfûrûn”

65. ÂYET 431

Bugün ağızlarını mühürleriz de bize elleri söyler, ayakları şahitlik eder.
Neler kesbettiklerini (*kazanmak, elde etmek*).

*“Ebyevme nahtimü alâ efvâbihim ve tükellimünâ eydihim ve teşhedü
ercülühüm bi mâ kânû yeksibûn”*

66. ÂYET 438

Dileseydik gözlerini üzerinden silme kör yapardık da yollara dökülürlerdi.
Fakat nerden görecekler?

“Velev neşâü letamesnâ alâ a’yünihim fe’stebeku’s-sırâta fe ennâ yübsirûn”

67. ÂYET 442

Yine dileseydik onları oldukları yerde meshediverirdik de, ne ileri
gidebilirler ne de geri dönebilirlerdi.

*“Velev neşâü lemesahnâhüm alâ mekânetihim femestetâ’u mudıyyen ve lâ
yerciûn”*

68. ÂYET 448

Her kimin ömrünü uzatıyorsak hilkatte onu tersine çeviriyoruz. Hâlâ
akılları ermiyor mu?

“Ve men nu’ammirhu nünekkishü fi’l-halkı e fe lâ ya’kılûn”

69. ÂYET 454

Biz O’na şiiir öğretmedik; O’na yaraşmaz da. O, sâde bir zikir ve parlak
bir Kur’ân’dır.

*“Ve mâ allemnâhü ş-şi’ra ve mâ yenbağî lehû in hüve illâ zikrun ve
Kur’ânün mübîn”*

70. ÂYET 461

Hayat kabiliyeti olanı uyandırmak ve kâfirlere de o söz, hak olmak için

“Liyünzira men kâne hayyen ve yahıkka’l-kavlü ale’l-kâfirîn”

71. ÂYET 466

Ellerimizin işleyip yaptıklarından bir takım en’am (*yumuşak hayvan*)
yaratmışız onlar için. Onlara mâlik bulunuyorlar, görmediler mi?

*“E ve lem yerav ennâ halâknâ lehüm min mâ amilet eydînâ en’âmen fehüm
lehâ mâlikûn”*

72. ÂYET466
 Ve onları kendilerine zebûn etmişiz de, hem onlardan binitleri var,
 hem onlardan yiyorlar.
“Ve zellelnâhâ lehüm feminhâ rakûbühüm ve minhâ ye’külûn”
73. ÂYET 467
 Onlarda daha nice faydalı içecekler vardır. Şükretmezler mi?
“Ve lehüm fihâ menâfu ve meşâribü efelâ yeşkürûn”
74. ÂYET 475
 Onlar Allah’tan başka mâbudlar edindiler, güyâ yardım olunacaklar.
“Ve’t-tehazû min dûni’l-lâhi âliheten leallehüm yünsarûn”
75. ÂYET 475
 Ki bunlar, onlara yardıma gücü yetmez. Bunlar kendileri için hazırlanmış
 avenelerdir (askerlerdir).
“Lâ yestetî’üne nasrahüm vehüm lehüm cündün muhdarûn”
76. ÂYET480
 O halde onların lâfi seni mahzûn etmesin; biz onların içlerini de biliriz
 dışlarını da (açık gizli her yanlarını biliriz).
“Felâ yahzünke kavlihüm innâ na’lemü mâ yüsirrûne ve mâ yu’linûn”
77. ÂYET484
 Görmedin mi? O insanı bir nutfeden (*sperm’den*) yarattık; şimdi o açıktan
 açığa bir muhâsım kesildi. *“E ve lemyera’l-insânü ennâ halâknâhü min
 nutfetin fe izâ hüve hasîmün mübin”*
78. ÂYET 484
 O kendi yaratılışını unutarak bize bir mesel (*örnek*) getirdi: “Bu un ufak
 olmuş kemikleri kim diriltir?” dedi.
*“Ve darabe lenâ meselen ve nesiye halkahû kâle men yuhyi’l-‘izâme vehiye
 ramîm”*
79. ÂYET 485
 De ki: Onları ilk defa inşâ eden diriltir ve O her yaratışı (*halketmeyi*)
 bilir. *“Kul yuhyihe’l-lezî enşeehâ evvele merratin ve hüve biküllî halkın alîm”*

80. ÂYET 492
O ki size yeşil ağaçtan ateş çıkarandır. Şimdi siz hep onu tutuşturuyorsunuz
“Ellezî ce’ale leküm mine’ş-şeceri’l-ahdari nâren fe izâ entüm minhü tûkidûn”
81. ÂYET 498
Gökleri ve yerleri yaratan, onlar gibisini (*onların aynını*) yaratmaya muktedir değil midir? Elbette O Hallâkü’l-Alîm’dir (*mutlak yaratıcı her şeyi bilendir*).
“E ve leyse’l-lezî haleka’s-semâvâti ve’l-’arda bikâdirin alâ en yabluka mislehüm belâ ve Hüve’l-Hallâku’l-Alîm”
82. ÂYET 501
O’nun emri bir şeyi dilerse (*irâde ederse*) ona sâde “Ol” demektir. O, oluverir
“İnnemâ emrühû izâ erâde şey’en en yekûle lehû kün feyekûn”
83. ÂYET 513
Öyle! O her şeyi melekûtu (*kudreti*) yedinde (*tasarruf ve emrinde*) olan Sübhan’dır. Hep döndürülüp O’na götürüleceksiniz.
“Fesübhâne’l-lezî biyedihî melekütü külli şey’in ve ileyhi türceûn”
- DİZİN 525

Ey kardeşlerim, Allah'ın ahlâkıyla ahlâklanınız. Bu, Hz. Peygamber'in (s.a.s) sünnetine sarılmak ve O'nun ahlâkıyla ahlâklanmak demektir. O'nun ahlâkı Kur'ân'dır. Kur'an içinde hiçbir bâtil bulunmayan, ezeli ve ebedi olan Allah'ın kelâmıdır. Kur'ân'ın yazılması ve cem işi, Hz. Peygamber'in ashâbı tarafından sağlanmıştır. Kur'an, Cenâb-ı Allah'ın “*Onu biz indirdik ve yine biz koruyacağız*” âyetinde buyurduğu gibi, her türlü tahrif, bozulma ve değiştirilmeden uzaktır.¹

1 Ahmed er-Rifâi, *Sobbet Meclisleri*, Çev. Dr. Ali Can Tatlı, Erkam Yayınları, İstanbul: 1996, s. 7.

ÖNSÖZ

Sevgili Dostlar,

Beş senedir bize lütuf olan Yâ-Sin Sûresi'ni Peygamber'in şeksiz şüphesiz vârisi olan kâmil insanların tefsirleri ve Kur'ân-ı Kerîm'i anlamak için ömürlerini adanmış ilim adamlarının yorumlarından tefekkür etmeye çalışıyoruz.

Gönlümüzde ve aklımızda inanılmaz ufuklar açan ve çalışan grubu bu kesîf âlemden latîf âleme çekip, gaybdan huzurun dikkatine ileten bu gayret, haddimiz olmadan çalışmamızı sizlerle paylaşmaya sevk etti.

Hz. Mevlânâ'nın buyurduğu vechile, Kur'ân-ı Azîmüşşân, '*gelin gibi olup şâyet nefsimizden yüz görümlüğü verirsek bize peçesini açar*' ümidiyle çalıştık. Öğrendiklerimizi aynı zamanda hâl etmeye çabaladığımız bu zevkli senelerde, hayatımızın en diri zamanını yaşadığımızı söylemek isterim. An'dan ibâret olan, "*Kun feyekûn*" olan zaman kavramı sadece Kur'ân'ın zevki ile idrak edilebilir oldu.

Yüce Allah Zât'ına sırât olan tevhid anlayışını devre devre de olsa yaşanır hâle geçirdi. Binlerce şükürler olsun.

Diliyoruz ki, bu çalışma okuyanları Kur'ân'ın engin derinliğine ve zevkine yönlere okuduğumuz âyetlerin tefekkürünü yapmaya teşvik eder. Zîra îman ve idrak ediyoruz ki Kur'ân-ı Kerîm'in her bir kelimesi bir mûcize olup, insanı mâneviyatın derin ufuklarına çekebilecek güçtedir. Çalışırken bir çok âyete insân-ı kâmillerin her keşfi ve yorumunun uyduğunu gördük. Bunun nedeni âyetlerin Allah'ın sonsuzluğunu idrak ettirircesine hudutsuz mânâlar ihtivâ etmesidir.

Velhasıl ilk umre seyahatimizin son gününde aşk kıblesine secde ederken okunan Yâ-Sin Sûresi ile “*Ey İnsan!*” hitâbını duyup, inşaallah beşerlikten insan olma seviyesine çıkmaya çalışan bizler, hazırlığı sürecinde mest olduğumuz bu çalışmayı dikkatlerinize sunuyoruz.

Hatâ ve yanlışlar dâima nefsimizdendir. Allah cümlemizin yardımcı olsun. Âmin.

Cemâlnur Sargut

YAYINCI ÖNSÖZÜ

Nefes nedir, diye sorarsanız, Allah'ın yüceliği nedeniyle, kötülüklerini söndürmek için kalp ateşine musallat ettiği bir nurdur. Hakk'ın vücutta ortaya çıkışı Allah'ın nefesiyle ve üflemesiyle gerçekleşmiştir.

Dolayısıyla, yayınevimize Nefes adını vermemizin sebebi öncelikle Kur'ân-ı Kerîm'le ve inşallah basmayı düşündüğümüz eserlerle içimizdeki hakîkatin ortaya çıkmasını sağlamaktır.

Hedefimiz, insanın gönlüne işleyen ve oradaki güzellikleri ortaya çıkarabilen eserleri okuyuculara kazandırabilmektir. Bunun için kurulmuş olan “*Nefes Yayınları İlim Komisyonu*” dünyanın her yerinden çeşitli profesörlerin bir araya gelmesiyle oluşmuştur.

Kur'ân-ı Kerîm'le başlamak her işin hakîkatinin ve özünün bu Ana Kitap'ta ve Allah'ın sözlerinde ortaya çıktığını önce kendimize, sonra bütün dünyaya tanıtmaktır.

Yâ-Sîn Sûresi üzerine yapılmış olan bu çalışma, Kur'ân'ın kalbi olan ve “Ey İnsan” mânâsına gelen Yâ-Sîn'in hakîkatinin kâmil insanların yorumlarıyla okumamızı ve tefekkür edebilmemizi sağlamaktadır.

Gayret bizden himmet Allah'tandır. Allah başladığımız işleri bitirmeyi nasîp etsin.

Nefes Yayınevi

YÂ-SÎN SÛRESİ

Yâ-Sîn Sûresi Mekke döneminde inmiştir. Bu sûreye; Azîme, Muimme, Müdâfia-i Kâdiye, Kalb-i Kur’ân da denilmiştir.

Âlûsî nakleder: “Ebû Nasr Seczî, İbâne’de “hasen” diyerek Hz. Âişe’den şöyle rivâyet etmiştir: Hz. Âişe demiştir ki, Resûlullah şöyle buyurdu: “Kur’ân’da bir sûre vardır, Allah katında Azîme (*büyük ve fevkalâde, çok mühim*) diye anılır. Sahibi de Allah katında ‘şerif’ (*şerefli kimse*) diye anılır, sahibi kıyâmet günü Rebia ve Mudar’dan daha çokları hakkında şefâat eder. O, Yâ-Sîn Sûresi’dir.”

Said b. Mansur ile Beyhakî de Hassan b. Atıyye’den rivâyet etmiştir ki, Resûlullah şöyle buyurmuştur: “Yâ-Sîn Sûresi’ne Tevrat’ta Muimme denilir. Sahibine dünya ve âhîret hayrını genelleştirir ve onun dünya ve âhîret sıkıntılarına karşı koyar, dünya ve âhîret korkularını yok eder. Buna Müdâfia-i Kâdiye de denir. Sahibinden her türlü kötülüğü men eder ve her hayırlı ihtiyacı karşılar”

Tirmizî, Kuteybe ve Süfyan b. Veki’ yollarından Katâde hadîsiyle Enes’ten Hz. Peygamber (*s.a.s*) buyurdu ki: “*Her şeyin bir kalbi vardır. Kur’ân’ın kalbi de Yâ-Sîn’dir.*”²

Sûre-i Yâ-Sîn levh-i mahfûz mertebesine gidilmeye işarettir. Çünkü Yâ-Sîn, levh-i mahfûza mukabildir (*karşılıktır*). Buna binâen (*dayanarak*) Kalb-i Kur’ân denilmiştir.

Ya Rab! Nefsimin ve şeytanın şerrinden kaçıp sana ilticâ (*sığınman*) eden kulum. Onların fenâlığından feryat edip sana dehâlet (*merhametine sığınmak*) ediyorum. Hakîkatte ilticâ (*sığınılacak*) edecek hiçbir yer yoktur.

2 Elmalılı M. Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur’an Dili*, Feza Gazetecilik, İstanbul: 1992, c. 6, s. 394-395.

Ya Rabbi! Senin nâmınla işe başlıyorum. Bütün esmâ-i ilâhîyesiyle (*ilâhî isimleriyle*) Habîb'ine tecellî eden (*beliren*) ve onu bütün kullarına resûl olarak gönderip herkes için sırât-ı müstakîmi (*doğru yol*) açmış olan Allah'ım! Senin isminle başlıyorum.³

3 Şemseddin Yeşil, *Füyûzat*, Ş. Yeşil Yayınları, İstanbul: 1984, c. 6, s. 227-229.

-1-
“Yâ-Sîn”

- Sûrenin ilk âyeti olan bu harfler için âlimler:
 - a) Sûrenin ismidir.
 - b) Yemindir.
 - c) Allah Teâlâ'nın açtığı bir söz anahtarıdır.
 - d) Ey, insan! demektir (*İkrime vasıtasıyla İbn-i Abbas'tan rivâyet*)
 - e) Hakâyık Tefsiri sahibi Sülemî, Vâsıtî'den ve Cafer b. Muhammed'den: Yâ-Sîn'in yâ seyyid (*ey efendi*) demek olduğunu anlatmıştır.
 - f) Hz. Peygamber'in bir ismidir, gibi yorumlar yapmışlardır.

Nakkaş, Hz. Peygamber'den: “Benim Kur’ân’da yedi ismim vardır: Muhammed, Ahmed, Tâ-Hâ, Yâ-Sîn, Müddessir, Müzemmil, Abdullah” diye rivâyet etmiştir.⁴

- Yâ-Sîn, Efendimizin Sidre-i müntehâdan [Hz. Muhammed (s.a.s)’in mîraç gecesinde Cebrâil ile birlikte yükseldiği yedinci kat semâda bir makam, tasavvufta ise Cenâb-ı Hakk’ı tanımada beşer aklının ve akılla kazanılan bilginin son durağıdır⁵] ötedeki ismidir. Sidre’nin bu yanı da Muhammed Mustafa’dır (s.a.s).⁶
- Sîn, Allah’ın sırrına delâlet (*yol göstermek*) etmektedir. Bilesin ki Sırrullah’tan ibâret olan insandan murad (*maksat*) iki cihan serveri Hz. Muhammed Mustafa’dır (s.a.s). Yâ-Sîn: Ey insan (*Ya insan!*) demektir ki muhâtabı Resûl-i Kibriyâ’dır. Yani; “Yâ insan! Aynı

4 Elmalılı M. Hamdi Yazır, *Hak Dini Kur’an Dili*, Feza Gazetecilik, İstanbul: 1992, c. 6, s. 398.

5 İlhan Ayverdi, *Kubbealtı Lugati: Misalli Büyük Türkçe Sözlük*, Kubbealtı Yayınevi, İstanbul: 2005, c.3.

6 Halûk Nurbaki, *Yâ-Sîn Sûresi Yorumu*, Damla Yayınevi, İstanbul: 1999, s. 8.

zati ve'l-Kur'âni'l-hâkim” Meâli: “Ey benim Zât'ımla zât olan insan Kur'ân-ı Kerîm'de seninle ayniyet (*aynı*) arz eder” anlamınadır.

Hz. Ali (*kerremallahi veche*) de kendisine karşı mızraklarına Kur'ân-ı Kerîm'i takan hasım askerlerine “Ene'l-Kur'ânu'n-nâtık” “Nâtık-ı Kur'an (*konuşan Kur'an*) benim” buyurmuşlardır.⁷

- Muhammed kelimesinin yazılışı ezelden (*başlangıçtan*) ebede (*sonsuzluk*) kâinât sayfaları üzerine uzatılmış ve yayılmıştır. (...) “Muhammed”in başındaki “mim” harfi yazılışının uzunluğuyla birlikte melekût âlemine bağlıdır. Sûreti de mülk âlemi üzerine indirilmiştir. Mim harfinin uzunluğu âlemleri bütünüyle kuşatmıştır. Âlemlerin ortaya çıkışı sırasında a'yân-ı sâbitesini şâmil (*kaplayıcı*) bulunmaktadır. “Muhammed” ismindeki “mim”in ötresi (Arap ve Osmanlı alfabesinde üstüne konduğu sessiz harfi “o”, “ö”, “u” veya “ü” sesiyle beraber okutan işaret, hareke), O'nun nübüvvet-i uzmâ (*çok yüce nebî*) ve risâlet-i kübrâ (en büyük resûl) makamlarındaki yükselişlerine, kuds (*kutsallık*) makâmındaki en yüce şerefe yükselişine işaret etmektedir. Öyle yüce bir şeref ki, onun nihâî (*son*) sınırını, ulu'l-azm peygamberlerin [azim sahipleri, karşılaştıkları büyük zorluklara rağmen peygamberlik görevlerini üstün bir azim ve kararlılıkla eksiksiz olarak yapmış bulunan peygamberler; Hz Nûh, Hz. İbrâhim, Hz. Mûsâ, Hz. Îsâ, Hz. Muhammed (*s.a.s*)] dışındaki siddik (*sâdık*) ve mukarreblerin (*Allah'a çok yakın olan melekler*) idrakleri bile kavrayamaz.

“Muhammed”in “H” harfine gelince, Resûlullah'ın mânevî değerinin ve durumunun yüceliği sebebiyle sahip olduğu makamların en üst sınırını gösterir. Onun mânevî derecesi; korkuyla süslenmiş sevgi karışımı bir makam ile mânevî yükseliş arasındadır. Onun korkudan kaynaklanan sevgisinin asıl menşei (*kaynağı*), sidre-i münthâda Cenâb-ı Hakk ile konuşurken duyduğu haşyetle (*yücelik karşısında duyulan gönül titremesi*) kulluğa yöneliştir.

“H”nin fethası (*Arap ve Osmanlı alfabesinde üstüne konduğu sessiz harfi “â” veya “e” sesiyle okutan işaret, hareke*), kurb kâfilleriyle (*yakınlığa ulaşanların kefil olmalarıyla*) birlikte tıslımlı Tûr-i Sina'dan

7 Abdül-kerîm b. İbrahim el-Cilî, *Besmele'nin Şerhi*, Çev. Seyyid Hüseyin Fevzi Paşa, Kitsan Yayınları, İstanbul, s.59.

ezelden ebede taşınışı gösterir. Bu mânevî taşınışı, kendisinden önce ve sonra, oradan oraya daimîdir. Bunun ne olduğunu tam mânâsıyla anlamak gerçek idraktır.

Ortadaki “mim”e gelince, Hz. Peygamber’i anlama noktasında kişinin ona bahşedilen (*lutfedilen*) nimetleri idrak etmesi ve onun mevcudatın idrakinin ötesinde olduğunu bilmesidir. Çünkü o, ilim meclisindeki âlem-i emir hükmünün gizlilikten açıklığa kavuşması suretiyle zâhir (*açığa çıkmıştır*) olmuştur. Hem de bu ortaya çıkış ümmîlik (*okuma yazma bilmeme*) tarikiyledir (*yoluyladır*).

“Mim”in şeddesi (*Arapça’da iki kere okunması gereken bir harfin üzerine konan işaret*), Hz. Peygamber’e iki tane ümmîlik ünvanı vermektedir. Bunlardan birincisi onun okuma yazma bilmemesine ait ümmîlik, ikincisi de ümmetinin kendisine mensubiyetini gösteren bir ümmîliktir.

Sondaki “dal” harfine gelince, kâinâtın dönüşü devam ettikçe, yeryüzünün, ona ve onun yolunda bulunanlara tahsis edilmesi anlamındaki devlet-i ebediyesidir (*sonsuz iktidar*). O, yeryüzü kendi emrine verilenlerin en hayırlısıdır.

“Muhammed”in “d”sinin sakin oluşu ve hareke kabul etmemesi, onun sultanlık makamındaki istikrarına (*tutarlı oluşuna*), ebedî sadet burçlarındaki dönüşüne ve bir nimetten diğerine bir delilden öbürüne yükselişine işarettir. Hüküm ve hikmetin tamamı ona mahsustur. O da, Muhammed’dir (*s.a.s*). O Ceberût âleminin basamaklarıdır. Kıyâmete kadar emir ve nehiy (*yasak*) sahibidir.⁸

- Muhammed’in zâhiri ve mânevî büyüklüğünün sınırı yoktur Frithjof Schuon, ondaki iki yönü göstermek için dünyevî ve semavî isimlerini, Muhammed ve Ahmed’i kullanarak bir modelde göstermiştir:

Muhammed; hamd edilen, zâhiri tecellî, son iki tuğlanın gümüşüdür, Kur’ân’ın mânâsı üzerine iner. Ahmed; methedilen; bâtinî tecellî, son iki tuğlanın altınıdır, mîrâcı idrak eden Hz. Muhammed (*s.a.s*)’in bâtinidir.⁹

8 Ahmed er-Rifâi, *Sohbet Meclisleri*, Çev.Dr.Ali Can Tatlı, Erkam Yayınları, İstanbul: 1996, s.61-63.

9 Peygamberimizin, “*Ben ahlâk binasının son tuğlasıyım*” sözü Muhiddin Arabî’nin

- Muhammed, Kur’ân’ın ilk vahyinin indiği leyle-i kadir’le (*Kadir Gecesi*) ilişkilidir. Allah’ın Celâl yönünün tecellisidir (*görünme, belirme*) ve Peygamber’in bir abd, “kul” rolünü temsil eder; etkin peygamberdir, resûldür.

Ahmed: Mîrâc gecesiyle ilişkilidir; burada ona habib, “sevgili, dost”un açıklaması verilmiştir ve bu nedenle Allah’ın Cemâl yönünü temsil eder; ümmî’dir, başka bir ifadeyle vahyin alıcısıdır.¹⁰

- Kadir Gecesi, Ramazan’ın son üçte birinde olduğu bildirilen bir gecedir. Ramazan’ı sabır, zorluk ve gece gibi düşünürsek Kadir’in yani Allah’ın mânâsının tecellîsi olan Kur’ân’ın insan tarafından idraki ancak bu zorluğa katlanana inmektedir.

Burada akla şu hadis gelir: “Cenâb-ı Hakk her gecenin son üçte birinde dünya semâsına nâzil olarak (*inerek*) bir şey isteyen yok mu?” der.

Sıkıntının en zor zamanında (*son üçte birinde*) kul eğer hamd eden mü’minse Allah’la irtibat kurar ve kul “an” zuhuruna mazhar olur. İşte bu hal Muhammedî zuhûrdur. Mîrâc ise peygamberin kendi hakîkati ile yükseldiği mânâdır. Bu da Ahmed’in zuhûrudur.

Mim harfi Muhammed’de ve Ahmed’de ortaktır. O halde Ahmed’deki mim kalkarsa ahad tecellî eder (*akseder*). İşte Hz. Peygamber’in kulluğundaki Rab tecellîsi budur.

O halde Muhammed vahye mahzardır. Ahmed ise Peygamber’deki hakîkatin, zâtî tecellînin adı olduğundan cemâldir, aşktır ve mîrâcın mânâsıdır.

O Hazret ki misâl (*örnek*) olmakta mahluklardan (*yaratılmışlardan*) ayrılıp tenzih (*suç ve eksiklerden uzak*) makamına yükselmiştir. Maârif-i Rabbâniyenin menbaıdır (*eğitimin kaynağı*). İlâhî esrarın (*sırların*) şefkatidir. İsteklilerin gayesinin nihâyetidir. Hak yolunda yürüyüp de hayretler içinde kalanların delilidir. O, Muhammed’dir, vasıf ve zatıyla Mahmud’dur. Gelip geçenlerle

Fusûs’unda “son iki tuğlasıyım” sözüdür. Bu iki tuğla tek tuğlayı temsil etmektedir. Altın tuğla, Hâtemü’l-Evliyâ, gümüş tuğla da Hâtemü’l-Enbiyâ olması ile alâkalıdır. Yani, altın tuğla, velî makamını, bâtını-ıçini, gümüş tuğla da nebî makamını, zâhirini ve dışını anlatır.

10 Annemarie Schimmel, *Tanrı’nın Yeryüzündeki İşaretleri*, Çev. Ekrem Demirli, Kabcacı Yayınevi, İstanbul: 2004, s. 245.

EY İNSAN
YÂSÎN SÛRESİ

Hız. Peygamber Yâ-Sîn sûresini
"Her şeyin bir kalbi vardır. Kur'an'ın kalbi ise
Yâ-Sîn Sûresi'dir." hadîs-i şerîfi ile özetlemişlerdir.
Kur'an'ın mânâsının şekle bürünmüş hali olan
bu âlemi bir vücûd gibi düşünürsek,
Yâ-Sîn sûresinde anlatılan insân-ı kâmiller
bu vücûdun kalbidir. Onlar Hız. Peygamber'in
ahlakıyla ahlaklanıp bu ahlak ile ölü
vücûdları diri hale geçirirler.

"Ey İnsan", Kur'an-ı Kerim'in kalbi olan
Yâ-Sîn sûresinin, her bir ayetinin iç mânâsı üzerine
yapılmış detaylı bir şerh çalışmasıdır.
Cemâlnur Sargut tarafından derlenen
"Ey İnsan", çeşitli tefsir çalışmaları ile birlikte
insân-ı kamillerin yorumlarının alıntılıandığı
bir kaynak eser niteliği taşımaktadır.

ISBN 978-605-0013-03-0

9 786050 013030

₺ 39,90

NI
NEFES